

COP 30 – voorbeschouwing

Ook dit jaar ben ik weer *observer* (waarnemer) bij de jaarlijkse klimaattop van de Verenigde Naties als afgevaardigde van de Wereldraad van Kerken. Deze 30e klimaatop, COP 30, wordt gehouden in Belém, Brazilië, in het Amazonewoud.

Wat zijn de belangrijkste onderwerpen?

1. Klimaatfinanciering. Vorig jaar is in Bakoe afgesproken met ingang van 2025 \$ 300 miljard per jaar te genereren voor klimaatbeleid, zowel voor mitigatie (vermindering van de uitstoot van broeikasgassen) als voor adaptatie (aanpassing aan klimaatverandering). Toen al was duidelijk dat dat veel te weinig is. De ontwikkelingslanden – die het meest te lijden hebben van de gevolgen van klimaatverandering – waren dan ook erg boos. Afgesproken werd een traject in te gaan om de komende jaren alsnog tot een bedrag van \$ 1,3 biljoen klimaatfinanciering per jaar te komen, de zogenaamde *Baku 2 Belém Roadmap* (B2B). De rijke landen die dat geld moeten leveren willen daartoe de private sector – het bedrijfsleven – aanspreken. Maar de arme landen willen weten waar ze aan toe zijn en willen het liefst publiek geld, en niet in de vorm van leningen. Want schulden hebben ze al genoeg. Dat levert een hoop frictie op. Daarom is het nog allerminst zeker dat dit onderwerp een officieel agendapunt wordt. Daarover wordt aanstaande zondag een speciale vergadering gehouden, één dag voor het begin van de COP dus.
2. Klimaatbeleid per land of landenunie. Ieder land dat meedoet aan de VN-klimaatonderhandelingen, en dat zijn vrijwel alle landen ter wereld, moet een eigen klimaatplan indienen: een *Nationally Determined Contribution* (NDC). In dat NDC moet omschreven staan hoeveel uitstootvermindering een land denkt te halen en per wanneer. Het streven is dat de ‘oude’ rijke landen uiterlijk in 2050 klimaatneutraal zijn. Nederland, als lid van de Europese Unie, dient zich te houden aan het NDC van de EU. Dat is op de valreep afgelopen woensdag ingediend. Al een paar jaar is duidelijk dat de NDCs niet ambitieus genoeg zijn om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5C. Daarom wordt van alle kanten opgeroepen tot meer ambitie.
3. Adaptatie. Nu de gevolgen van klimaatverandering wereldwijd steeds zichtbaarder worden, wordt aanpassing steeds belangrijker. Op COP 30 zal geprobeerd worden het *Global Goal on Adaptation* (GGA) vast te stellen. Daartoe wordt al jaren in diverse trajecten onderhandeld: wat moet of mag wel of niet vastgelegd worden? Landen dienen bovendien een adaptatieplan in te dienen, een *National Adaptation Plan*. Voor ontwikkelingslanden geldt dat zij financieel geholpen moeten worden om deze plannen te kunnen uitvoeren. Daartoe is er een Adaptatie Fonds. Eerder al was afgesproken om per 2025 de bijdragen daaraan te verdubbelen. Dat is niet gehaald. Tijdens COP 30 zal hierover verder onderhandeld moeten worden. En dat tegen de achtergrond van een recent uitgebracht rapport van UNEP: er is een financieringsgat van honderden miljarden dollars per jaar.
4. (Regen)wouden. Gastheer Brazilië heeft niet voor niets deze COP in de Amazone willen houden: zo kunnen de landendelegaties met eigen ogen zien hoe belangrijk deze ‘longen van de wereld’ zijn. Jammer is alleen wel dat er in de aanloop naar COP 30 een grote weg dwars door het bos is aangelegd... Toch wil Brazilië werk maken van de bescherming van de (regen)wouden en heeft daartoe de *Tropical Forest Finance Facility* in het leven geroepen die tijdens COP 30 officieel zal worden gepresenteerd. Het is de bedoeling dat ontbossing wereldwijd wordt verminderd en inheemse gemeenschappen worden beschermd. Enkele jaren geleden beloofde in Glasgow een coalitie van landen werk te maken van de bescherming van (regen)wouden. Maar daar is tot nu toe weinig van terechtgekomen, mede doordat bosbranden steeds meer bos doen verdwijnen.

Net als de afgelopen jaren hebben religieus leiders de internationale gemeenschap opgeroepen onderlinge verschillen opzij te zetten en *gezamenlijk* te werken aan beter klimaatbeleid. Bovendien heeft de Wereldraad van Kerken een bijdrage geleverd aan de zogenaamde Global Ethical Stocktake, een initiatief van Brazilië om ook andere actoren dan landendelegaties te betrekken bij de klimaatdiscussie. Zie <https://cop30.br/en/brazilian-presidency/cop-30-circles/global-ethical-stocktake>

De verschillende verklaringen zijn hieronder te vinden:

<https://oikoumene.org/news/wcc-calls-cop30-a-kairos-moment-for-climate-transformation>

<https://www.oikoumene.org/what-we-do/care-for-creation-and-climate-justice/cop30> (calls)

Voor wie de COP van nabij wil volgen: voor het eerst biedt de Wereldraad van Kerken de mogelijkheid om via WhatsApp dagelijks updates te ontvangen. Aanmelden kan via:

<https://www.whatsapp.com/channel/0029Vb6lmrGFSAt6sQ3Y2r2V>

Halverwege COP 30 komt er een voortgangsverslag van mijn hand, en een eindverslag ná de COP.

Marijke van Duin